

Arvamus

Aasta kokkuvõte
Rein Aidmalt

Huvitav

Rakveres mälestati
AIDSi ohvreid

Oluline

Seitse sammu uue
majanduskasvuni

Persoon

Igor Malõšov õpetab noor-
tele enesekaitsevõtteid

Kristiina Ojulandi TOP 10 sündmustest Lääne-Virumaal

1. Rakveres toimunud punk-
laulupidu. See oli üritus,
mille väljamõtlemise ja ärate-
gemise eest peaks medali and-
ma. Järjekordne tõestus, et Lää-
ne-Virumaal elavad eriti ärk-
sad, teotahelised ja virge vai-
muga inimesed, kes tahavad
ja suudavad täiesti teistmoodi
üritusi teha. Teistel maakonda-
del on põhjust kade olla!

2. Euroopa päeva tähistami-
ne Lääne-Virumaal, Rak-
veres. See on mulle eriti tähtis
teema. Sain jõu ja nõuga abiks
olla, et sellel aastal toimuks
Euroopa päev just Lääne-Vi-
rumaal. Tahan väga uskuda, et
Eestis elavatel inimestel hakkab
kaduma arvamus, nagu oleks
Euroopa vaid kauge Brüssel või
Strasbourg. Euroopa on siinsa-
mas, ja meie oleme täpselt sa-
masugused eurooplased, sa-
made õiguste ja kohustustega
nagu nende linnade elanikud.

3. Kohalikud omavalitsused
hakkavad ühinema ja seda
sundimata. Seda, et haldusre-
form on vaja ära teha, ei sea üks-
ki erakond vaidluse alla. Pigem
on küsimus, mil viisil seda teha
tahetakse. Kui võtta kätte maa-
kaart, sinna joonlauaga ruudud
tõmmata ja teatada, et haldus-
reform on valmis, ei saa sellega
nõustuda. Positiivseid näiteid
on Lääne-Virumaalt tuua küll:
näiteks on tõsiselt ja juba reaal-
set koostööd tegema hakanud
Vihula, Haljala ja Kadrina vald
ja nende suund on selgelt sea-
tud ühinemise poole. Samuti
tasub ära märkida Kunda ja Vi-
ru-Nigula liitumisprotsessi käi-
vitumist. Selliseid vabatahtlikke
sundimata algatusi tuleb igati
tunnustada ning seada teistele,
kes veel selle peale ei ole mõel-
nud, eeskujuks. Usun, et varsti
jõuavad ka mõned teised koha-
likud omavalitsused otsusele, et
liiga pisikesed vallad ei ole jätk-
usuutlikud, nii kahju, kui sel-
lest ka ei oleks. Olgem enda vas-
tu ausad, on see siis normaalne,
kui valla kõige suurem töödandja
on vallavalitsus ise?

Jätukub lk 2

Kiviõli linnas kõrgub kaks tuhamäge.

Eurooliidu abiga suletakse kaks mürgist tuhamäge

**Euroopa Liit annab sadu miljo-
neid, et sulgeda Kiviõli ja
Kohtla-Järve poolkoksiprügi-
lad, mida rahvasuus kutsutakse
tuhamägedeks.**

Valitsus kinnitas novembri lõ-
pus põlevkivitööstuse nõue-
tele mittevastavate prügilate
korrastamise investeeringute kava
aastateks, mille alusel suletakse ja
korrastatakse Kohtla-Järve ning Ki-
viõli poolkoksiprügilad.

Kohtla-Järvel kaevanduses tööta-
va Kirill Ševelevi sõnul on väga täh-

tis, et need jäätmemäed, mis sisalda-
vad ohtlikke jäätmeid, ei reostaks loo-
dust. „Ja kui nende sulgemine ei too
kaasa mingeid negatiivseid tagajär-
gi, siis loomulikult tuleb need sulge-
da vastavalt Euroopa normidele ja
keskkonnanõuetele. Euroopa Liit do-
teerib meid sellise aukartustäratava
summaga ja see on ju suureks plus-
siks,“ lisas ta.

Euroopa toetab

Kohtla-Järve ning Kiviõli nn tuhamä-
gede sulgemise ja korrastamise ra-
hastamiseks on Euroopa Liidu Ühte-

kuuluvusfondist kokku kavandatud
850 miljonit krooni, millest 750 mil-
jonit krooni kulub Kohtla-Järve pool-
koksiprügilade sulgemiseks.

Ševelevi sõnul peame seda dotat-
siooni arukalt kasutama ja sellega toi-
me tulema. Jäätmemägede sulgemi-
ne on väga tähtis, sest neist eraldub
atmosfääri palju süsihappegaasi ning
nad on suureks tolmuaallikaks.

Keskonnaminister Jaanus Tam-
kivi sõnul asuvad Kohtla-Järve ning
Kiviõli poolkoksiprügilad riigi oman-
dis oleval maal. „Seega tuleb riigil sel-
le probleemi lahendamiseks sekku-

da,“ selgitas keskkonnaminister Jaanus Tamkivi.

Loodust peab säästma

Ka pole kunagiste jäätmeid tekitanud
ettevõtete prügilate sulgemise kohus-
tus üle läinud praegu tegutsevatele
ettevõtetele. „Meile on aga väga täht-
s, et need ohtlikke jäätmeid sisalda-
vad prügilad enam loodust ei saas-
taks,“ sõnas Tamkivi.

Vastavalt seadusele peavad Eestis
nõuetele mittevastavad prügilad ole-
ma suletud järgmise aasta 16. juuliks
ja korrastatud 2013. aasta juuliks. **ETI**

Algklasside lapsed meisterdasid Toilas jõulukaarte

**Detsembri teisel nädalal valmista-
sid aktiivsed Toila reforminoored
Toila Gümnaasiumi algklassilaste-
ga koos jõulukaarte.**

Tahtsime tuletada meelde
nii lastele kui vanematele, et jõulude ajal
tuleks meeles pidada oma lähedasi
ning kõige ilusam ja südantsoo-
jendavam viis selleks ongi just ise
valmistatud kaart, sest see tuleb ot-
se südamest ning kahtlemata rõõ-

Lastele jõulukaartide meisterdamine meeldis.

mustab saajat rohkem kui ükskõik
milline rutakalt valitud kink,“ rää-
gib Toila reforminoorte juht An-
neli Teelahk. „Tahame inimestele
üldse meelde tuletada, et jõulu-
ajal ei pea kink tähendama tingi-
mata midagi materiaalset, head sõ-
nad on mõnikord tähtsamadki.“

Jõulukaarte meisterdas 13 last.
Meeleolu oli lastel väga hea. Alguses
lapsed natuke võõrastasid, kuid hil-
jem läks kogu õhkkond väga sõbra-
likuks. **ETI**

Juhtkiri

Peaegu jõulujutt

Tänavu on aastavahetuse eel pikad pühad. Kahe nädala jooksul tuleb vaid mõni tööpäev. Vastuväitets vahel ikka kõlavatele jutudele, et eestlane peab kogu aeg tööd tegema, et riigipühapuhkepäevi olla meil vähem kui mujal maailmas.

Jõulude ajal tulebki puhata. Puhata ja lähedastega koos olla. Küllap siiski on ka pühade ajal üksjagu neid, keda ei jäta mõtted: mis saab maailmast, mis saab Eestist.

Rahal on taas väärtus

Raha lugemine on detsembris ikka vajalik tegevus olnud. Ühest küljest mõtleme oma perele ja tuttavatele, et leida parimad jõulukingid ja teisest küljest kavandame järgmise aasta tegevust, et kindlustada ennast ja oma ettevõtmisi vajalike vahenditega.

Kui aasta tagasi kippus see rahalugemine paljudele taanduma valemile, et sissetulekud kasvavad paarkümmend protsenti ja inflatsioon sööb ära umbes kümme – järelikult võib lahedalt tegutseda, siis tänavu on mõttemaailm hoopis teistsugune. Rahale on tekkinud näpu vahel veeretamise väärtus, enne kui tehakse otsus, milleks seda kasutada. Iga eelarve tegemine on muutunud mõtestatud tegevuseks. Olgu see siis oma isiklik, firma, valla või riigi eelarve.

Ühiselt käed külge

Täna võib ütelda, et riigi otsus koguda headel aegadel reserve ja maksta laenu tagasi, oli õige otsus. Eesti riigi laenukoormus on Euroopa Liidu madalaim. Majanduslikult keerukatel aegadel pakub see lohutust. Ent kokkuhoiuvõimalusi on Eestis ikkagi veel piisavalt. Üheks meie riiki edasiviivaks jõuks on vabatahtlik ühistegevus, otsustavus midagi ära teha käsku või sundi ootamata. Ajaloost meenutatakse näideteks on siin olnud rahvapärime kogumine, Estonia teatri ehitamine, Vabadussõda, aga ka ühine prügi koristamine, mis tänavu Eestis ülekaalukalt Aasta Teoks hinnati.

„Mida rohkem vabatahtlikust on Eesti elus, seda parem on meie kõigi elu,“ lausub president Ilves detsembri esimesel pühapäeval vabatahtlikke tunnustades. Mõte, mida mees pidada ja mille järgi toimeta. Järgmise aasta jõulude ajal võime loodetavasti juba tõeada, et 2009. aasta oli Eestis aasta, mil algas uus tõus. Sest tehtud otsused olid õiged.

Kristiina Ojulandi TOP 10

algus lk 1

4. Sumo MM. See, et taoline sündmus üldse teoks sai meie väikeses Eestis ja Rakveres, tundub siinamaani uskumatu. See on suur au ühele Euroopa riigile. Siinkohal peab avaldama tunnustust Rakvere linnapeale Andres Jaadlale ja kogu korraldamismeeskonnale.

5. Aqua keskuse avamine. Spaad ja turism ei ela enam ainult Tallinnas, Pärnus või Kuressaares. Tegemist on kindlasti investeeringuga, mille positiivsed mõjud on tunda veel aastaid. See on koht, millest tundsid puudust nii kohalikud kui kaugemalt tulnud inimesed.

6. Rongireisijad ei pääse Rakvere vaksalisse sisse. Probleem, mis vajab kindlasti lahendust. Ka minu poole on pöördunud kodanikud, kes on muret kurtunud. Peab nõustuma, et see ei ole tõesti normaalne, kui 21. sajandil ei ole reisijatel, kes rongi ootavad, võimalik kasutada kas või katusealust, tualeti kasutamiseks rääkimata. Olen selle küsimuse lahendamiseks pöördunud ka Rakvere linnapea poole, kes lubas tekkinud olukorraga tegeleda ja lahenduse leida. Loodame, et lahendus saabub kiirelt.

7. Viru folk Käsmus. Tahaks uskuda, et sellest saab traditsioon pikkadeks aastateks!

Kristiina Ojuland tõstis esile Rakveres peetud punklaulupeo.

8. Haljala mööblitootja Bellus Furniture võtab töölisi juurde, mitte ei lase lahti. Majanduse jahtumise tingimustes väga positiivne uudis. Näitab seda, et omanike tehtud strateegilised otsused on olnud õiged. Väärrib eeskujuga järgimist.

9. Lumetorm ja elektrikatkestused. Eesti Energia jäi viimati võitluses tormiga kaotajaks ja kahjuks oli Lääne-Virumaal palju neid kohti, mis jäid ööpäevadeks ilma elektrita. Mõistan, et igale poole korraga ei jõua, kuid 2-3 ööpäeva vooluta on

siiski natuke palju. Eesti Energial on, mille üle mõelda ja järeltõu teha.

10. Vösa-Peeter Rakvere linnapeaks? Loodan, et tegemist oli muheda huumoriga. Kui ei, siis peaks tsiteerima klassikut: „Tule taevast appi!“

Kristiina Ojuland

Rein Aidma: 2008 oli kirju aasta

Kui Riigikogu liige Rein Aidma nägi mööduva aasta varakevadest kirjut koerliblikat, arvas ta muigega kõiksugustesse ennetesse uskumata, et eks ta siis kirju suvi (aasta) tule. Uskumatu, kuid nii on ka läinud. Eriti emotsioonidekirju on aastalõpp.

Iseenesest oligi kirju aasta. Alates meie fraktsiooni väga olulist tagasisidet andvatest külastustest Saaremaal Jõgevamaani, Võrumaal Lääne-Virumaani.

Oma maaelu komisjoniga olime küll Leedus, Brüsselis, küll Ida-Virumaal, Lõuna- ja Lääne-Eestis. Kui hiliskevadine Leedu ei tundnud siis veel mingit majandussurutist, on tänaseks olukord sedavõrd muutunud, et uus Leedu Seimas ja valitsus on nüüd lubanud veel radikaalsemaid ettevõtmisi olukorra stabiliseerimiseks, kui meie siin Eestis.

Ida-Viru röömsad argipäevad

Mulle oli vaprusel prooviks koos kodukandi rahvaga lüüa kaasa järjekordsel varakevadisel süstamatkal mööda Avijõge. Selline hasartne ettevõtmine annab jäägitu vahelduse argistele askeldustele ja lülitab teravastaval moel välja vahel ruineerivast argipäevast. Mis siis, et jalad märjad, vesi mõni kraad üle nulli – päikesepaiste ja kõigi hea tuju kosutab.

Meeleolukad olid nii Avinurme tünnilaat kui Lohusuu kalalaat – kui palju tuttavaid seal näha ja mõtteid vahetada sai! Või Iisaku kultuuripäev,

Rein Aidma (kollase plusisiga) Lohusuu laadal.

Illuka mõisapäev, fotonäitus, tähistavast tutvustavad vaatused, äikeseöö, Qvalda motovõistlus Kiviõli tühamae seiklusturismikeskuses, päikesekella avamine Toilas, Jõhvi lennupäev, Narva-Jõesuu Meresuu spaa avamine jne, jpm. Igatahes meeldivat kirju ja sündmusterohke aasta!

Saan oma valijatele ette kanda – möödaval aastal sai lõpuks korda Tudu – Tudulinna – Rannapungerja maantee! Lisaks oma maakonna rahvale saab ka iga Rakvere kandi inimese otseteed Peipsi äärde. Aga järgmi-

ne mure jääb sel aastal lahenduseta: Kukruse – Jõhvi eurotee nr 20 ülioluline ja seni Eesti kõige surmaohtlikum teelõik ei taha seni veel riigihanget välja kannatada. Loodame parimat – ka majandusliku surutise ajal on infrastruktuuri arendamine võimalik ja õige. Loodame eelolevale aastale!

Raske aeg on alati õpetlik

Kogu riikliku olemise poole pealt paneb üle mitme aasta tõsiselt mõtlema raha-majandusmaailma arengu-

hoo pidurdumine. Kuni selleni välja, et eriti just nüüd, vastu aastavahetust ilmub välja tõelisi hirmomante-ennustajaid, kes vinguvad, et „nüüd peab riik majandusse otsustavalt sekkuma, et tuleb riiklikult toetada oma maist ettevõtlust, hoida inimesi mistahes hinnaga tööl, maksta kinni halvad (SMS!?) laenu, et üleüldse – nüüd tuleb Marx jälle välja kaevata“ jne. Ika saab lugeda, et kapitalism on otsa saamas, et sotsialismi-kommunismi aeg on jälle tulemas. Eks ta ole juba meelest läinud, et justkui senistest inimkonda „õnnelikuks tegevatest“ utopia rakendustest, mis läinud maksma kümneid miljoneid inimelusid, veel vähe oleks.

Saan oma valijatele ette kanda – möödaval aastal sai lõpuks korda Tudu – Tudulinna – Rannapungerja maantee!

Aasta kokkuvõttes tahan edastada minu omaaegse õpetatud klassi 20. aasta kokkutulekul tõdetu – kunstidekooli õpetaja Pille suu läbi: las olla vahel ka raske – see on õpetlik, kuid raske läheb üle ja kõik saab kõigil jälle korda!

Minu parim fototulemus sel aastal – sain pildile minu lapsepõlve põldudel nii tavalise linnu – mitmevärvilise kiivitaja! Külma närvi ja tervet mõistust meile kõigile algaval aastal! Ja hoidkem demokraatiat!

Rein Aidma

VIRUMAA TEATAJA

AIDSi ohvrite mälestuseks süüdati Rakveres küünlad.

Rakveres mälestati AIDSi ohvreid

1. detsembril tähistati ülemaailmset AIDSi ohvrite mälestamise päeva. Öhtupimeduse saabudes süütasid Rakvere ja Kadrina Reformierakonna noorteklubide liikmed Rakvere linnasüdames sallivust ja hoolivust sümboliseerivad küünlalindid AIDSi ohvrite mälestuseks.

Noortekogu Rakvere klubi esimehe Mihkel Mehiste sõnul on noorte seas teadmine haigusest olemas, kuid seda ei tajuta ohuna sellisel määral nagu võiks. „Ostes kondoomi, pole põhjust valehäbi tunda,” on Mihkel kindel.

Rakvere Reformierakonna noorteklubi liikme Enelyn Lehtsalu sõnul on teadlikkus nakatumisvõimalustest tõusnud, sest HIV-st ja AIDS-ist on infomaterjali kättesaadavus väga hea.

Teadlikkus tõuseb

Kadrina noorteklubi kauaaegne liige Getter Martins on samuti kindel, et aastatega on teadlikkus meie seas hiilivast haigusest pidevalt tõusnud. „Et ohtu ennetada, tuleb seda kõigepealt tunnistada,” on ta kindel ning lisab: „Noorte inimestena teadvustame endale, et HIV ja AIDS ei ole ammu enam vaid narkomaanide ja Ida-Virumaa probleem.”

Üha enam on juhtumeid, kus na-

katuvad tavalised kodanikud, kes teadmatusel, kes hoolimatusest. Meie ülesanne sel päeval on teadvustada probleemi ühiskonnas.

Teadvustame endale, et HIV ja AIDS ei ole ammu enam vaid narkomaanide ja „Ida-Virumaa probleem”.

Haiguse levimiseks on erinevaid võimalusi. Alates vereülekandest lõpetades seksuaalvahekorraga, mille vahele jäävad süstivad narkomaanid ja ebaühtlased nõeltega teostatavad iluprotseduurid.

Lisaks küünalde süütamisele jagasid noored esimesel detsembripäeval

nii eesti- kui venekeelseid infomaterjale haiguse ennetamise kohta.

Tuhandeid haiged

Eestis on aastatel 1988-2008 ametlikult registreeritud 6860 HIV-nakkuse juhtu, kuid hinnanguliselt on HIV- viirusesse nakatunud inimesi kuni kaks korda rohkem. Ainuüksi 2008. aastal on lisandunud 436 uut HIV-positiivset ja 56 AIDSi haiget.

Tervise Arengu Instituudi andmetel on aastatega kasvanud ka Lääne-Virumaal HIVi nakatunute arv: 2005. aastal oli neid 6, 2006. aastal 9 ja 2007. aastal 17. Kokku on Lääne-Virumaal aastate jooksul nakatunud 76 inimest.

Taimi Samblik

Igor Gräzin kohtus Lääne-Virumaal tudengitega

Riigikogulane Igor Gräzin pidas novembri lõpus tudengitele ja teistele huvilistele Mödrikus Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli kõige suuremas auditoriumis kodanikunädala ürituste raames loengu pealkirjaga „Kas maailm on lolliks läinud või?”.

Loengusaali oli nädalavahe- tusel aset leidnud lumetormi järelmõjudest hoolimata kogunenud rohkem huvilisi kui lahedalt mahtunuks. Kuulajaskonna ootused olid kõrged, sest kes ei oleks kuulnud Igor Gräzini välja öeldud sügavat tõde värvikas kirjelduses.

Poliitikut on tehtud koll

Teemadest leidsid käsitlust finants- ja majanduskriisi globaalses ja Eesti kontekstis ning Riigikogu töö põhimõtted, ehk miks ei ole hea, kui saa-

Igor Gräzini esinemine oli värvikas ja sisukas.

dikult on võetud puutumatus, kuid alles on nupule vajutav sõrm.

Samuti sai selgitatud Riigikogu liikme vastutuse ja palganumbri suuruse suhet ja Eesti Vabariigi Põhiseaduse tähtsust meie elus ja veel palju muud huvitavat ja päevakajalist. Ig-

or Gräzini arvates on meie ühiskonnas poliitikut tehtud koll. Mõnikord heasüdamlik, aga enamasti kole. „Ja sageli on inimestele üllatuseks, et poliitik on tavaline inimene, kes teeb oma tööd,” on Igor kindel tekkinud valearusaamade lahtiharutamise va-

jaduses. „Me ei varasta, ei sulitse, ei „keera kärke”, vaid juhime Eesti riiki Eesti riigi ja rahva huvides.”

Tuleb veel kutsuda

Riigikogulase arvates on meil täna raske sellepärast, et plahvatas ülemaailmne kriis. Samas leiab ta tekkinud olukorras ka positiivset. „Meile on see ka vedamine: ainsa Eesti erakonnana, kes tegeleb majanduse ja rahandusega selle sügavas mõttes, on just Reformierakond see, tänu kellele Eesti need ajad suhteliselt kergelt üle elab.”

Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli arendusprorektori Hille Ainsare sõnul oli loeng ülimenukas. „Huvitav ja päevakajaline teemakäsitlus meelitas kohale ka need õpilased, keda tavaliselt on raske tabada,” oli ta rõõmus tekkinud elevuse üle ning kaalub võimalust ka edaspidi poliitikuid koolile külla kutsuda.

Lühidalt

Lõppev aasta möödus kiirelt

Möödunud aastal juhtus palju positiivset Eesti korrakaitse ja julgeolekupoliitikas. Meie vastavad asutused tõestasid, et nad on usalduse ära teeninud. Inimestele soovitan tuleval aastal täpselt arvestada oma sissetulekute ja väljaminekutega ja panna väljaminekud õigesti järjekorda, et tõeliselt tähtsad asjad tehtud saaksid. Teiseks soovitan hästi planeerida ja olla täpselt kursis oma lähedaste plaanide ja tegevusega, et me teaksime, kus meie lähedased on, kellega nad on, millal, kellega ja millega nad koju tulevad. Siis juhtub vähem halbu üllatusi. Kolmandaks soovitan palju suhelda oma naabrite ja kaaskodanikega, hoida nendega sõbralikke suhteid, et leida ühiseid võimalusi ja tarkusi oma kodu kaitsmiseks pahade eest.

Jaanus Rahumägi

SHUTTERSTOCK

Lääne-Virumaal sündis novembris 44 last

Lääne-Virumaal registreeriti k.a novembrikuus 44 inimese sünd ja 55 inimese surm.

Iive oli möödunud kuul positiivne Kadrina, Sõmeru, Väike-Maarja vallas ning Rakvere ja Rakke vallas. Mitte ühtegi last ei sündinud novembrikuus Rägavere ja Vihula vallas.

Käesoleva aasta 11 kuuga on maakonnas sündinud kokku 658 last. 11 kuu seisuga on iive positiivne Sõmeru, Rägavere ja Viru-Nigula vallas. Kõige kehvem on seis iibega Vihula vallas, kus on 2008. aasta jooksul sündinud neli ja surnud 40 inimest.

2008. a 11 kuuga on maakonnas registreeritud 850 inimese surm.

Poola ajaloolane saab Rakveres mälestusmärgi

Poola suursaatkond Tallinnas ja Rakvere linnavalitsus jäädvastavad Rakveres sündinud silmapaistva Poola ajaloolase Stanislaw Herbsti (1907–1973) mälestuse ning püstitavad talle mälestusmärgi.

Saatkonna esindajad avavad mälestusmärgi Rakvere Kirikupargis 17. detsembril kell 11. Sama päeva pärastlõunal toimub Tallinnas konverents „Ajaloole roll muutuvajas”, mille on korraldanud Poola suursaatkond ja Eesti Ajaloomuuseum. Esinejate nimekirjas on teiste hulgas ka: Sirje Karis, suursaadik Tomasz Chłóń, professor Raimo Pullat ja professor Mirosław Nagielski.

ET

Seitse sammu uue kasvuni

Detsembri alguses avalikustatud seitset sammu Eesti majandusele uue hoo andmiseks arutatakse elavalt.

Euro kiireks prioriteediks

Majanduse viimastest arengusuundumustest rääkides tõstab Eesti Panga asepresident Andres Sutt esile, et maailmamajanduse kasvutempo on viimastel nädalatel oluliselt aeglustunud ning finantskriisi mõju jõudnud reaalmajandusse ja tööturule. „Muutunud keskkonnas on kasvunud tõenäosus, et Eesti majandus areneb järgmisel aastal Eesti Panga riskistsenaariumi kohaselt ja majanduse maht väheneb enam kui 2 protsenti. Samas kujunevad inflatsioon ja jooksevkonto defitsiit väiksemaks ning tööpuudus mõnevõrra suuremaks,” rääkis Sutt. Keskpanga asepresident rõhutab, et muutunud oludes on eriti tähtis sihhipärane tegevus euro kasutuselevõtuks. Selleks vajalike nõuete täitmine eeldab valmisolekut eelarve kulude oluliseks kärpimiseks, märkis keskpankur Eesti Panga teatel.

Madalamad maksud. Parem maksukeskkond

Tulumaksureform, mille peatamine on aastaks kokku lepitu, peab jätkuma. Tulumaksu alandatakse isegi seni kõrge maksukoormusega silma paistnud Põhjamaades. Kunagi Eestile eelised taganud maksude alandamine on saanud trendiks kõikjal. Majanduskeskkonna elavdamiseks vajab Eesti taas enam välisinvesteeringuid. Välisraha tuleb Eestisse aga vaid siis, kui on olemas kindlus, et siin saab äri ajada liigsete bürokraatlike takistusteta.

„Välisinvestorite silmis on oluline stabiilne ja lihtne maksusüsteem, investeringute maksuvabastus, inimeste keskmisest paremini arenenud võime mõelda n-ö majanduskeeles,” selgitas Saaremaal elektroon-

nikakomponente tootev Erik Keerberg Äripäevas juba kevadel.

Vähem bürokraatiat. Eesti ettevõtluskeskuseks

Üheks oluliseks detailiks on justiitsministri poolt prioriteetseks hinnatud vajadus kiirendada kohtuasjade arutamist. Majandusvaidlustes, kus tihti kõne all sajad miljonid, kindlustab elava äritegemise võimaluse vaid kohtuotsuse kiire saabumine. Kiirema kohtupidamise vajalikkust mõnab ka Riigikohtu esimees Märt Rask. „Kõige hullem on, et kohus ei saa nõuda tõendiallikaks olevalt tunnistajalt, et ta kolme aasta pärast peaks detailset mäletama sündmust, mille tunnistajaks ta on. Tõendite väärtus ajas ei kasva, vaid kahaneb, ja seetõttu õigusmõistmise kvaliteet kahaneb,” rääkis Rask Rahvusringhäälingus kohutegevust tutvustanud saates.

Nimetamist väärrib ka seitsmes sammus kirjas olev kava juba järgmisel aastal vastu võtta majandushaldusõiguse üldosa, mis peab tagama, et ettevõtjatele ei seataks arusaamatuid ega põhjendamatuid takistusi.

Riigi eelistused paika

Riik peab eelolevatel aastatel eelarveraha nappuse kiuste toetama transportivõimaluste parandamist ning teadmismahukat eksporditööstust toetavaid infrastruktuure. Kindlasti tasub senisest veelgi rohkem tähelepanu pöörata Eesti tutvustamisele laias maailmas. „Ekspordivad ettevõtted on need, kes tihedas rahvusvahelises konkurentsivõitluses endale liidrirolli Eesti majanduskasvule uue hoo andmisel. Väikeses riigis on eksporditõenäosus nii väljakutse kui ka võimalus kõikidele ettevõtetele – suurtele, keskmistele ja väikestele,” selgitab

Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse ekspordi divisjoni direktor Allar Korjas novembrikuu Eesti Majanduse Teatajas selle teemaga riiklikult tegelemise vajalikkust.

Parem keskkond targale tööjõule

Et konkurentsipüsida, tuleb pidevalt uusi oskusi juurde õppida. Et oskusi rakendada, vajame uusi töökohti. Uute töökohtade tekkele aitab kaasa uus töölepinguseadus, mis motiveerib töötajat ennast arendama ja koolitama ning ettevõtjat uusi töökohti looma. Et Eestisse tuleks rohkem nn tarku töökohti, et siia sooviksid tulla kõrgepalgalised ja võimekad tipppegijad, keda soovitakse enda juures näha kogu maailmas, on mõistlik seada sotsiaalmaksule ülempiir. See annaks Eestile konkurentsivõimelise, samuti motiveeriva palka ja makse summa ausalt, ilma igasuguste „susserdamisteta“.

„Kui vaatame viimaste aastate kiiret palgakasvu, siis iga lisandunud palgakroon tähendab keskmise palga puhul ettevõtjale tegelikku kulu 1,73 krooni. Väikeettevõtete puhul on see märkimisväärne täiendav koormus. Ja siinkohal tuleb tõdeda, et tööjõu maksustamine, eriti selles osas, kui palju maksavad tööandjad, on Eestis Euroopa üks kõrgemaid,” selgitas Kaubandus-Tööstuskoja juhatuse esimees Toomas Luman Riigikogus ettevõtluse arutelul esinedes.

Energiajulgeolek

Kuna Leetu rajatava tuumajaama tulevik pole selge, siis on energiajulgeoleku tagamiseks igati asjakohane plaan rajada Eestisse aastaks 2020 oma tuumajaam. Akadeemik Anto Raukas on märkinud, et Eesti energiatarbimine on suur ning see kasvab 4-5 protsenti aastas. „Me peame vähendama põlevkivielekttri osaka-

lu Eestis, aga seda tuleb kuidagi kompenseerida. Kõige mõistlikumaks ja odavamaks lahenduseks on siinkohal tuumaenergia, sest näiteks avamere tuulepargid oleksid üle kahe korra kallimad,” avaldab akadeemik arvamust Eesti Päevalehes. Kindlasti tuleb kaaluda võimalust tuumajaama rajamisel erakapitali kaasata.

Eesti Energia tuumaenergiaalaseid projekte juhtiva Andres Troppi sõnul uurib Eesti Energia praegu kõiki võimaliku tuumaprojektiga seonduvaid aspekte. Tehnoloogia valdkonnas liitus ettevõtte hiljuti näiteks rahvusvahelise konsortsiumiga, mis tegeleb IRIS-e nimelise 3+ põlvkonna kergeveereaktori arendamisega. Tegemist on passiivsete kaitsesüsteemidega ja lihtsustatud konstruktsiooniga reaktoriga, mis võib kommersialkasutusse jõuda umbes 2015. aastal. „Rahalisi kohustusi meile selle programmi liitumisel ei kaasnenud, küll aga saime me ligipääsu tehnilisele dokumentatsioonile, mis võimaldab hinnata reaktori potentsiaali ja tehnoloogia jätkusuutlikkust,” lausus Andres Tropp. Eesti Energia hoiab ukse lahti ka teistele reaktori tootjatele, mitte ainult IRIS.

Vaba turg ja vaba kodanik

Tallinna keskturul hapukapsaid müüv tädi Valja nõustub Euroopa Komisjoni asepresidendi Siim Kallase väljaöeldud mõttega, et vaba turu tagamiseks peab riik turuplatsi korras hoidma. Seda nii laiemalt kui kitsamalt vaadates. „Erinevaid piiranguid on liiga palju,” lausub naine viidates hiljaaegu ringlunud plaanile turul aia- ja põllusaadustega kauplemise korda senisest palju karmimaks muuta.

Valitsusel ei ole midagi anda, kui ta ei ole seda enne kelleltki ära võtnud. Ja valitsus, mis on piisavalt suur, et anda sulle kõik, mida sa soovid, on piisavalt suur, et ära võtta kõik, mis sul on.

Igäüks saab seitsme majanduskasvu tagamiseks ja Eesti elu parandamiseks vajaliku sammu kohta internetis sõna sekka öelda aadressil seitsesammu.reform.ee

Moodsa tuumajaama rajamine on keerukas ja aeganõudev tegevus, mis nõuab vastava seadusandluse olemasolu.

Tuumajaama rajamiseks pooled seadused olemas

Reformierakonna energiapoliitika töörühma juhi Kalle Pallingu sõnul on Eestisse tuumajaama rajamiseks pool seadusandlust juba olemas.

„Seoses Paldiski õppereaktori sulgemisega on Eesti tänaseks ühinenud mitme tuumateemat puudutava rahvusvahelise konventsiooniga. Täna seadusandlik baas vajab küll olulist täiendamist, kuid pea pool seadusandlust põhimõtteliste otsuste tegemiseks on meil olemas, et saaksime alustada tuumajaama rajamist,“ ütles Palling.

„Riigikogu võttis hiljuti vastu tuumamaterjali füüsilise kaitse konventsiooni muudatuse, mis reguleerib tuumamaterjali kaitset ja selle meetmeid riikidevahelise vedude ajal. Suurem arutelu seisab aga veel ees pärast energiamajanduse arengukava vastuvõtmist,“ sõnas Palling. Pallingu sõnul loob majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumis arutluse all olev energiamajanduse pikaajaline arengukava eeldused seadusandluse tekkeks.

Parim lahendus – tuumajaam

Viimased kohtumised Eesti Energia ja MTÜ Eesti Tuumajaam esindajatega annavad kindlust Reformierakonna

seisukohale, et tarbijale taskukohase hinnaga elektrit suudab pakkuda vaid Eesti oma tuumajaam.

On selge, et energeetilise sõltumatuse tagamiseks vajame me kiireid otsuseid ja poliitilist konsensust.

Kalle Pallingu arvates pole tegelikus taktis, kuidas toodetakse elektrit, vaid millise hinnaga seda on võimalik tarbijal osta. „2013. aastal, kui Eesti on osa Põhjamaade elektriturust, muutub elekter kaubaks, mille

hinna määrab turg. On selge, et energeetilise sõltumatuse tagamiseks vajame me kiireid otsuseid ja poliitilist konsensust,“ ütles Palling.

Esmärgiks madal hind

„Meie ülesandeks seadusandjatena on tagada võrdsed võimalused ja seadusandlus madalaima hinnaga ja keskkonnasäästliku energia tootmiseks,“ lisas Palling.

Reformierakonna poolt välja käidud programmi „7 sammu majanduskasvuni“ üheks tähtsaks osaks on energijulgeoleku tagamine, mis näeb ette oma tuumajaama rajamist Eestisse.

Toomas Viks

Mati Raidma: Iraak vajab veel meie abi

Taas on päevakorras Eesti Kaitseväe Iraagi missiooni pikendamine.

Riigikogu riigikaitsekomisjoni esimehe Mati Raidma sõnul pikendab parlament meie kaitseväelaste mandaate erinevates kriisikolletes osalemiseks iga-aastaselt lähtudes meie toetuse vajadusest, vahepealsetest arengutest ning abistatava riigi soovist. Loomulikult saab otsuse langetamiseks kõige vahetuma informatsiooni tutvudes olukorraga kohapeal.

Novembri lõpus käis Raidma Iraagis meie kaitseväelaste tegemistega ning kohalike arengutega tutvumas. „Kinnistus minu arusaam missiooni jätkamise vajadusest. Meie kaitseväelaste toetus on kõrgelt tunnustatud nii meie koalitsioonipartnerite kui kohaliku kogukonna liidrite poolt.“ Vestlusest kohaliku omavalitsuse juhi Faysal Abbas Al Tamimi ja hõimuliidritega jäi Mati Raidma kinnitusele kõlama aus-

tus ja tänu Eesti kaitseväelastele. Seda ka praeguses uuenenud situatsioonis, kus julgeolekuprobleemide taandumisel on Iraagis suurenenud võimalused toetada kohalikku elanikkonda. „Täna tegevuste raskuse üha enamates Iraagi provintsid on suundumas elutähtsate struktuuride taastamisele. Samuti täidavad eestlased jätkuvates ühispatrullides Iraagi julgeolekujõududega nii toetavat kui ka koolitavat ülesannet,“ rääkis Raidma Teatajale.

Hõimujuht šaik Ibrahim Khalil Khalafi sõnul on julgeolekuolukord Bassami külas ja ümbruskonnas tänu USA ja Eesti kaitseväelastele tunduvalt paranenud ning ei kujuta enam suurimat probleemi, millest ka kogukonna tänu. „Täna põletavaim probleem on elementaarse elukeskkonna taastamine, koalitsioonivägede kohalolek ja toetus on selles faasis veel vajalik,“ ütles šaik Ibrahim Khalafi Raidmaga kõneldes.

Peep Lillemägi

Mati Raidma novembri lõpus kohtumas kohalike hõimuliidritega.

Tasub teada

Pensionide maksmise kord muutub

Paljudele pensionäridele peaks aasta lõpus koju jõudma kiri, et alates järgmise aasta veebruarist ei tooda pensione enam koju kätte.

Enam ei ole võimalik ka postkontorist pensione, toetusi ja hüvitisi välja võtta. Koju saadetud kirjas selgitatakse, kuidas edaspidi raha kätte saab ning palutakse valida endale kõige sobivam variant. Kirjaga on kaasas avaldus ja ümbrik – peale valiku tegemist tuleb need tagasi saata. Pensionide ja toetuste kättesaamiseks on inimestel järgmised valikud:

- Raha kantakse pankade kaudu nende arvele. Kulu kannab riik.
- Raha kantakse kellegi teise arvele, ka näiteks kohaliku omavalitsuse. Ka see on inimesele endale tasuta.
- Raha tuuakse posti teel kojukandena pensionäri, puudega inimesele või sotsiaaltoetuse saajale. Selle eest maksab saaja Eesti Postile 60 krooni.
- Mõningatel juhtudel tasub riik kojukande. Selleks tuleb täita avalduse vastav osa ja kirjutada põhjendus. Kojukande eest ei pea inimene ise maksma, kui ta on:
- sügava puudega töövõimetuspensionär;
- sügava puudega töövõimetuks tunnistatud rahvapensioni saaja;
- vanaduspensionäri, kellel on liikumistakistus või elab hajaasustusalal ja pangateenus on raskesti kättesaadav.

Neil inimestel tuleb esitada taotlus elukohajärgsele pensioniametile. Taotluse vormi saab Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt, pensioniametitest ning samuti saadeti taotluse vorm koos teavituskirjaga koju ka kõigile neile, kes praegu saavad pensioni/toetusi/hüvitisi posti kaudu. Taotlus peab olema põhjendatud. Elukohajärgne pensioniamet teeb otsuse 10 tööpäeva jooksul vastava taotluse esitamist arvestades.

Kairi Lutt,
sotsiaalministri nõunik

Saneerimisseadus on esimene samm majanduse kasvuks

Riigikogus 90 poolthäälega vastu võetud saneerimisseadus on reformierakondlase Hanno Pevkuri sõnul esimene täideviidud samm Eesti majanduse kasvule pööramiseks.

Mõni aeg tagasi käis Reformierakond välja omapoolselt 7 sammu, mis peavad viima Eesti uue majanduskasvuni, kus üheks esmärgiks oli ka saneerimisseaduse vastuvõtmine nii kiiresti kui võimalik.

Pevkuri sõnul on hea, et Riigikogu suitis reageerida antud majandusolukorras väga kiiresti ja tuua saneerimisseaduse jõustumine esialgu planeeritud pool aastat varasemaks. „Nüüd võib öelda, et majandusrikkuses ettevõtteid saavad endale uue saneerimisseaduse näol kena jõulukiingituse, mille abil õnnestub oma ettevõtte ehk päästa pankrotist ja edasi tegutseda,“ ütles Pevkur.

Toomas Viks

Lühidalt

Üllar Saaremäe

Vabariigi aastapäeva peo lavastab Saaremäe

Üllar Saaremäe lavastab Rakvere teatri inimestega Jõhvi kontserdimajas toimuva vabariigi aastapäeva peo.

„Kui mulle see ettepanek tehti, öeldi, et antakse vabad käed,“ ütles Rakvere teatri peanäitejuht Üllar Saaremäe ja lisas, et vabariigi aastapäeva peo lavastamiseks ettepaneku edastanud presidendi kultuuri-nõunik ja koolilvend Jaanus Rohumaa ütles: moodusta endale punt inimestest, kellega teed, kirjutas Eesti Päevaleht.

„Minu jaoks on oma teater parim inimeste ühendus, kellega teha, nii et pea kogu teater ongi hõivatud ürituse ettevalmistamisega,“ rääkis Saaremäe Rakvere teatrist.

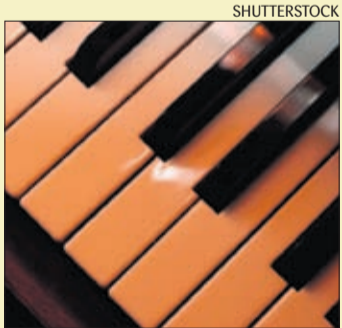
Kahula külaselts pälvis tunnustuse

Ida-Virumaal asuv MTÜ Kahula Külaselts kuulutati kodanikupäeval üheks riigi üheksast paremast kodanikuühendusest.

Tunnustusüritusel kingiti Kahula külaseltsile DVD filmiga kõigist tänavu kiituse saanud kodanikuühendustest. Maavanem andis seltsile üle raamitud tänukirja.

Tunnustust käisid Tallinnas vastu võtmas Kahula külavanem ja külaseltsi juhatuse liige Heljo Mones, küla esindaja Andrus Pool ja seltsi liige Astrid Niinepuu.

Läinud suvel tähistas Kahula külaselts väärikalt kodukülas eestikeelse hariduse andmise 220. aastapäeva ja pälvis sellega ka ühiskonna tähelepanu.

SHUTTERSTOCK

Jõhvi muusikakool saab 55aastaseks

Sel jõulukuul on Jõhvi muusikakooli rahval enam kui küll põhjust üksteisele õnne soovida – täitumas on asutuse 55. tööaasta.

Nähtud on nii helgemaid kui ka karmimaid aegu, kuid miski pole suutnud panna selle kooli asukaid oma pilli nurka viskama.

Kool alustas tööd 1953. aasta detsembris kahe õpetaja ja 27 õpilasega. Nüüdseks on see arv aga kenakasti kasvanud – noori pillimängijaid on kokku 250 ja pedagooge 32, neist 18 on ka sama muusikakooli vilistlased. Praegu asutakse uues kontserdimaja hoones, kuhu koliti 2005. aastal.

Viru-Nigula tulevik – inimestega või inimesteta

Novembri algul kogunes Reformierakonna Lääne-Viru maakonna juhatus eesotsas Kristiina Ojulandi ja Reformierakonna Viru-Nigula piirkonna juhi Kristel Haniga Viru-Nigula raamatukogus, et arutleda maakonnas toimunud viimase aja muudatuste üle ja kaardistada Viru-Nigula põhilised vajadused.

Perspektiivika tööstuslinna Kunda ja Lääne-Virumaa keskuse Rakvere asumine Viru-Nigula vahetus läheduses on soodsaks asjaoluks eluterve ja väärtusliku elukeskkonna arendamiseks vallas.

Puudus elamispindadest

Reformierakonna Viru-Nigula piirkonna organisatsiooni juhi Kristel Hani hinnangul on põhilisteks valupunktideks lasteaiakohtade ja elamispindade puudus piirkonnas. „Lasteaiakohtade arv on oluliselt väiksem, kui tegelik vajadus. Samuti ei ole noortel peredel siinkandis kerge kanda kinnitada, kuna puudub kinnisvaraarendus elamispindade loomiseks,“ sõnas Hani murelikult tulevikuväljavaadete kohta.

Praegu tuuakse kohapealse suur-

ERAKOGU

Kristel Hani loodab Viru-Nigula probleemide lahendamisele.

ettevõtte Flexa enamuse tööjõudu kohale mujalt. „Ometigi võiksid nad kõik olla valla täieõiguslikud kodanikud ja saada vajaminevad teenused kohapealt,“ on Kristiina Ojuland veendunud.

Pole apteeki ega pangaautomaati

Kristel Hani sõnul on ka siia jõudnud üleüldine bussiliikluse reform, mis on muutnud püsühenduse külade ning valla- ja maakonnakeskuse vahel kaootiliseks. „Meil puudub apteek ja pangaautomaat, milleta on kohapeal suhteliselt keeruline toime tulla,“ jätkab Kristel loetelu eluterve keskkonna arenguks vajalike detailide välja toomist.

Lasteaiakohtade arv on oluliselt väiksem, kui tegelik vajadus.

„Kõik on tehtav,“ on Reformierakonna Viru-Nigula piirkonna liikmed veendunud. „Meie ju elame siin ja ise andes panust elu paremaks muutmisel väärtustame oma elukeskkonda,“ olid kohalviibijad kindlad. Entusiasmi ja pealehakkamist jagub, jääb soovida vaid head pärituult ideede ja ettepanekute realiseerimisel. **ETI**

Igor Malõšev proovib ja õpetab

Sillamäe noortekeskuses toimuvast ja oma tööst noortega jutustab Sillamäe noortekeskuse direktor ning Sillamäe linnavolinik Igor Malõšev.

MTÜ Noorte Omaalgatuse Toetamise Organisatsioon – ESN registreeriti Sillamäel juba 1994. aastal. Malõševi sõnul olid Sillamäe laste huvid ja harrastused sel ajal hoopis teistsugused. Tunti huvi sõjamängude ja käsivõitluse vastu, mida Malõšev ka ise lastele õpetas.

Noorus juhib end ise

„Praegu polegi võimalik olla kursis noorte kõikide tegemistega. Sellist hulka moodsaid hobisid ja harrastusi ma oma töö algusaastaist ei mäleta,“ räägib mees. Praegu tegutseb tema juhitud keskkuses kuus eri tantsusuunda. Kolm nendest on mingil määral eksklusiivsed ja noorte seas väga populaarsed. „Vanamoodsad“ ringid, kus õpetab täiskasvanu, võib Malõševi sõnul unustada. Seetõttu on treeneri leidmine peaaegu võimatu ja lapsed tegutsevad iseseisvalt – õpetavad ise kõiki soovijaid ja see toimib väga tõhusalt.

Kõike tuleb ise proovida

„Mul on juba ammust ajast selline komme, et kõike, millega lapsed minu poole pöörduvad, proovin kõigepealt ise teha. Ja selles aitab mind

minu sportlik minevik. Enda peal proovisin ka nüüd juba üldtuntud, kuid hiljuti tekkinud poiste harrastust parkuuri, samuti mõningaid kaasagsete tantsude elemente nagu C-Walk, Tecktonik, Extreme. Nii või teisiti üritan haarata kõike uut,“ selgitab Malõšev.

Kuid ei ole midagi paremat kui hästi unustatud vana. Ja selleks peab Malõšev matkamist. „Tõsi küll, praegu elab see harrastus üle teatud muutusi, lisandunud on ekstreemsus. Just meie organiseeritud ekstreemne matkutsus lastes esile emotsioonide tormi,“ räägib ta. Jalgsimatku toimus mõõda kaljust mereranda ning seejärel laskumine kaljult koos julgustusega. Sellistel katsetel kontrollitakse ühtlasi noorte inimeste võimet töötada meeskonnas. Loomulikult oli kõik äärmiselt ohutu, matka valmistas ette seikluskasvatuse spetsialistidest koosnev komisjon.

Poisid lendavad üle puusa

Kuhugi ei kao ka noorte inimeste huvi nn tõeliste meeste harrastuste vastu, nagu poks, käsivõitlus. Siin töötavad poistega kvalifitseeritud treenerid. „Mees peab olema mees, st oskama kaitsta iseennast ja tütarlast, ütlevad poisid tihti, kuigi ka nende tüdrukud külastavad samuti hea meelega treeninguid ning viskavad harjutustunnis oma poisse kergelt üle puusa. Hoopis teine asi on vehklemine –

ERAKOGU

Igor Malõšev proovib ka ise kõik läbi.

„glamuurne“ suursugune spordiala, millest tüdrukud on lihtsalt vaimustuses,“ räägib Malõšev.

Üldiselt õnnestub Igor Malõševil hästi ühte majja koondada palju erinevaid asju: nüüdseks juba klassikaline breiktants, kaasagset tantsud, suursugused spordialad ja tõeliselt mehised alad. Peale selle tehakse tööd neljal muusikasuunal, töötab fotostudio, telekanal NooR, praktilise psühholoogia keskus, meediaportaal

www.molodoi.ee, klubi Warrior ja seikluskasvatuse rühm.

„Olen alati valmis toetama noori inimesi nende algatustes või tõmbama neid kaasa sellesse, mida on juba aastaid tehtud. Alustada on alati raske, kuid asuda millegi uue kallale on veelgi raskem. Jõudu annab arusaamine, et noori inimesi paneb liikuma huvi, usk endasse ja oma tegudesse,“ lisab Igor Malõšev lõpetuseks. **ETI**

Kirill Ševelevi sõnul juhivad Estonia kaevandust kõrge kvalifikatsiooniga mäenduse asjatundjad.

Igatsus tõi tagasi Eestisse

Kohtla-Järvel sündinud Kirill Ševelev on Ukrainas õppinud kirjandusõpetajaks ning pankuriks. Kuid igatsus tõi ta tagasi juurte juurde.

Pangandusharidus võimaldanuks Teil Ukrainas karjääri teha. Ometigi tööta- te nüüd Kohtla-Järvel kaevanduses.

Igatsesin pidevalt Eesti järele, sest siin olid minu vanemad ja kodu. Siin on minu kodumaa. Kui siinses kaevanduses tekkis tavalise kaevuri koht, jätsin kõik maha ning sõitsin tagasi Eestisse. Hakkasin tööle kaevuri õpilaseks, kuid tänu haridusele ja isikuomadustele sain kiiresti mäemeistriks, kes vajaduse korral asendab jaoskonna juhataja asetäitjat. Minu peamine ülesanne on vahetuse tööde organiseerimine ja juhtimine, kontroll ohutustehnika järgimise üle ja samuti, kui just soovite, varustada riiki elektrienergiaga.

Nimetage Ida-Virumaa peamised plussid ja miinused.

Peamine pluss on tööstuspotentsiaal ja tohutult suur kvalifitseeritud töötajate reserv. Kahjuks jääb neid üha vähemaks kohaliku tähendusega mi-

nuse tõttu – madal keskmine palk võrreldes teiste Eesti piirkondadega. Probleme lisab ka tööstuspiirkonna halb keskkonnaseisund. Nüüd veel ka maailmamajanduse üldine langus, mille tulemusena suletakse ettevõtteid, mis sünnitab hirmu ja kindlusetust homse päeva suhtes.

Mille pärast Te oma linna armastate?

Ehk kõlab see õõnsalt, kuid nagu laps armastab ema selle eest, et ta tema sünnitas, nii armastan ka mina oma linna kui paika, kus ma sündisin, õppisin, kus ma elan nüüd juba oma perega. Samuti elavad siin mu vanemad ning lõpuks armastan Eestit nagu oma kodu.

Kuidas Kohtla-Järvel elatakse, mida oleks vaja muuta?

Üldiselt ei ole Kohtla-Järvel asjad kõige paremad, sest paljud inimesed üritavad linnast võimaluse korral lahkuda. Mind kui põliselanikku teeb murelikuks keskkonnaküsimus, sest olukord muutub liiga aeglaselt. Näiteks pidev ebameeldiv kemikaalilõhn, poolkoksi jäätmemäed, mis tekivad tolmu ja süsihappegaasi. Linna välisilme jätab ka soovida: palju la-

gunenud maju, nn kummitusmaju. Ka infrastruktuur on mahajäänud.

Milline on üldine olukord mäetööstuses?

Arvan, et tildiselt mitte sugugi halb, kui otsustada näiteks minu kaevanduse töö järgi. Antud hetkel juhivad Estonia kaevandust kõrge kvalifikatsiooniga mäenduse asjatundjad, nii venelased kui ka eestlased, ning see on väga selge näide integratsioonist tihise eesmärgi saavutamise nimel, mis hõlmab nii jaoskonna ülemaid kui ka kaevanduse juhtkonda. Ja ka kontserni juhib praegu õige inimene. Kuigi ise mitte mäemees, aga see-eest tark juht Ilmar Jõgi. Samuti on olemas inimesed, kes teavad, kuidas töötada, on tehnika ja on ka töökoht. Ainus, millest on kahju, on see, et maailmakriis puudutab eri abiteenistusi, mida reorganiseeritakse.

Hiljuti saite Eesti kodakondsuse.

Oli see õige otsus?

Pean ennast sotsiaalselt aktiivseks inimeseks. Jälgin poliitilisi sündmusi, poliitikuid ja nende otsuseid. Tahaksin ka ise täisväärtuslikult mõjutada riigi elu, osaleda valimistel. Üldse arvan, et kui otsustasid siduda enda ja oma pere tuleviku mingi maa-

Kirill Ševelev

- Sündinud Kohtla-Järvel.
- Lõpetanud kiitusega mäetehniku-tehnoloogi eriala.
- Ukrainas omandanud kõrghariduse inglise ja saksa keele ning kirjanduse õpetaja erialal ning panganduse erialal.

ga, siis, selleks et tunda end mugavalt, peab kindlasti olema selle maa kodanik ja tundma selle riigi keelt.

Saadess kodakondsuse hakkasin end tundma osana sellest riigist, ilmus tahtmine teha midagi teiste heaks – proovida oma jõudu poliitikas.

Mida tahaksite poliitikas saavutada?

Alustuseks tahaksin loomulikult olla valitud oma piirkonnas, et mõjutada positiivselt oma linna elu ning esmajärjekorras Ahtme linnaosa, sest siin on palju tööd heakorra ja sotsiaalse infrastruktuuri arendamise vallas. See tähendab majade välisilme korrastamist, abi korteriühistutele, lasteväljakute ehitamist, sest neid tegelikult Ahtmes ei olegi, välja arvatud kaks, millest üks on ära lõhutud jne. **ET**

Lühidalt

Ida politsei-prefektuur saab 18 uut autot

Ida politseiprefektuur saab enda käsutusse 18 tehnika viimase sõna järgi varustatud uut Škodat.

Detsembri algul andis Ida politseiprefektuuri prefekt Tarmo Kohv Jõhvis oma alluvatele üle kaheksa esimese Škoda Superbi võtmed, ülejäänud 10 autot saabuvad lähiajal, kirjutab Põhjarannik.

„Politseile oli see aasta edukas,“ rääkis prefekt, hoides käes karpi uute autode võtmetega. „Edukas seepärast, et nüüd lihtsalt ei saa teenistusautode autopargile enam mingeid pretensioone olla,“ lisas ta.

Politseiamet vahetab tänava suurhankega kogu riigis välja 97 sõidukit. Neli aastat tagasi liisitud Nissanite asemel saavad politsei sinivalge värvi peale Škodad.

Iga politseiameti auto rent läheb maksma 7000 krooni kuus.

Ansambel Tink-Tingadi

Vihula regilaulu-ansambel parim

Vihula regilauluansambel Tink-Tingadi Kai Tingase juhtimisel on 2008. aasta pärimuskultuuri auhinna laureaat!

Eesti Rahvuskultuuri Fondi juures asuva pärimuskultuuri allfondi halduskogu (Igor Tõnurist, Angela Arraste, Alar Ojalo, Heli Kallasmaa, Janika Oras) valis 39 kandidaadi seast välja tänavused auhinna saajad – regilauluansambel Tink-Tingadi Vihulast ja folklooriansambel Suprjaki Narvast. Tink-Tingadi ja Kai Tingase valiti laureaadiks järjepideva ja tulemusliku loomingu tegevuse eest kodukoha laulutradsioonide hoidmisel ja tutvustamisel.

Eesti Rahvuslik Folkloorinõukogu asutas pärimuskultuuri auhinna 2000. aastal eesmärgiga väärtustada pärimuse kandjate tegevust. Kaheksa aasta jooksul on välja antud kokku 21 auhinda.

Minister Maripuu tänas Jõhvi sotsiaaltöötajad

Jõhvi vallavalitsuse sotsiaalosakonna juhataja Sirlu Tammiste sai sotsiaalminister Maret Maripuilt tänukirja pühendunult tehtud töö eest.

Maripuu sõnul on sotsiaaltöö mõiste, vajadused, võimalused ning ootused läbi aegade muutunud. „Põhiline on see, et hoolimine inimesest enda kõrval on jäänud alati samaks. Tänapäev sotsiaaltöö on meie inimeste arendamine, et nad saaksid keskenduda oma elule, käia tööl, kasvatada peret, olla aktiivsed ühiskonnaliikmed,“ ütles minister. „Personaalne lähenemine, inimesele parimate ja sobilikemate võimaluste ja lahenduste pakkumine saavad sotsiaaltöös üha olulisemaks,“ lisas minister.

Sotsiaalminister külastas Ida-Virumaa

14. novembril külastas sotsiaalminister Maret Maripuu Ida-Virumaa, et kohtuda kohalike haigla-juhtidega ja tööandjatega.

Hommikul külastas sotsiaalminister Ida-Viru Keskhaigla haiglahooneid. Haiglas kohtus minister juhataja esimehe Tarmo Bakleri, kliinilise juhi dr. Kaljo Miti ja haldusjuhi Aleksei Rodiniga.

Selgitas töölepingu seadust

Pärast haigla külastust sõideti Jõhvi, kus samal päeval toimus Ida-Viru Keskhaigla aastakonverents, millega tähistati viie aasta möödumist sihtasutuse loomisest. Maripuu tervitas konverentsil osalejaid, kes arutasid sel päeval olukorda Eesti tervishoiu maastikul.

Maret Maripuu

Järgmisena kohtus minister Ida-Virumaa ettevõtjatega. Kohal olid Viru Keemia Grupi, Norwes Metall, Silbeti ja Silmeti esindajad. Kohtu-

mise teemaks oli töölepingu seaduse eelnõu.

Töölepingu seadus jõudis nüüd lõpuks Riigikokku ja ootab hetkel teist lugemist. Maret Maripuu sõnul lähtub töölepingu seaduse eelnõu kaitsitud paindlikkuse põhimõttest. „Töötajatele luuakse töötuse perioodiks senisest paremad tagatised töötuskindlustushüvitisena ja pakutakse tööturuteenuseid, mis aitavad kiiresti leida uue töö,“ lisas ta.

Praeguses majandusolukorras on eriti oluline, et tööõigus annaks vajaliku paindlikkuse töösuhete kiireks ümberkujundamiseks tööturu vajadustest lähtuvalt. „Eesmärk on, et tööandja saab ka majandusraskuste ajal säilitada võimalikult palju töökohti ja neid tulevikus juurde luua,“ ütles

sotsiaalminister, kes tutvustas ettevõtjatele põhilisi muudatusi, mis kaasnevad seaduse vastuvõtmisega.

Viimane peatus

Viimase peatusena oli sõltuvushaigete ravi ja rehabilitatsiooni keskus, kus Maripuu kohtus dr Irina Morozi ja Kristina Tautsiga. Koos vaadati õmblustsehhi, kus töötavad narkootikumidest vabanemise rehabilitatsiooni programmis osalevad naised. Tutvuti meestele ja naistele mõeldud keskuse ravi- ja rehabilitatsiooni osakondadega. Mõlema sugupoole jaoks on keskus 20 kohta.

12. detsembril käis minister Maripuu taas Ida-Virumaal, et osaleda Narva-Jõesuu hooldekodu avamisel. **ET**

Mida arvavad Sina?

Virumaa elanikele lugemiseks mõeldud Eesti Teataja on huvitatud oma lugejate arvamusest. Kui Teil on mõtteid, millest ajaleht võiks kirjutada, siis täitke, lõigake lehest välja ja postitage allolev kupong. Marki lisama ei pea. **Vastajate vahel loositakse välja Eesti Teataja meene.** Mõtteid ja arvamusi võib saata ka e-kirjaga teataja@reform.ee.

Eelmises lehes avaldatud tagasiside ankeetide seast võitis auhinna: **M. Aasala**

Hea Virumaa inimene!

Anna meile teada kolmest oma kodukohta puudutavast teemast, millest võiksime kirjutada:

-
-
-

Minu nimi Vanus

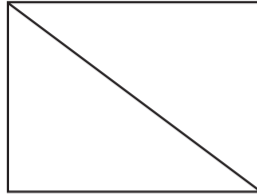
Aadress

Telefon

E-kiri

Oma andmeid edastades olen tulevikus nõus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikut puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Reformierakond

tasub postikulu
Luba nr. 1591

**MAKSTUD VASTUS
EESTI**

REFORMIERAKOND
Tõnismägi 9
10119 TALLINN

Kalame talu

Kalamehe elupaik

Kalame talu asub Eesti põhjarannikul Karepa külas Selja jõe kaldal.

Sajandeid oli Kalame (ka Kalamehe) Selja mõisa kalamehe elupaik. 19. sajandi viimasel kümnendil sai selle rentnikuks seni Rutjal Tõnu-Hansul vanematekodus elanud Andres Sagrits (Sakrits), kunstnik Richard Sagritsa (1910-1968) isa.

Tänini säilinud taluhooned pärinevad 19. sajandist, täpsemalt on dateeritud 1850. a paiku ehitatud ait. Elumaja oli algselt tüüpiline põhjaranniku rehielamu, mille keskel rehetuba, idaotsas

kambrid ja lääneotsas paekivine reheelune. 1895. aastal ehitas Andres Sagrits reheeluse külge veel ühe, üsnagi avara ruumi, kus hoiti võrke ja pakiti kala. Pärast II maailmasõda sai sellest kunstnik Richard Sagritsa ateljee. **ETI**

Eesti Teataja

Eesti Teataja
Eesti Reformierakond
Tõnismägi 9, 10119 Tallinn
Toimetusega saab tööpäevadel 10-14
ühendust telefonil 5850 1122 ja
meiliaadressil: teataja@reform.ee

Saada vastus märksõnaga "lahendus" 31. detsembriks aadressile Tõnismägi 9, 10119 Tallinn või e-posti teel tallinnateataja@reform.ee ning osale 1000kroonise Tallinna Kaubamaja kinkekaardi loomisel.

Ristsõna lahendus

Ees- ja perekonnanimi

Postiaadress või e-post

Telefon.....

Eelmise peauhinna võitis Tõnu Henning

Oma andmeid edastades nõustun tulevikus saama Eesti Reformierakonda ja selle poliitikut puudutavat infot või reklaami, mille edastajatel või töötlejatel luban kasutada oma andmeid nimetatud eesmärgil tingimusel, et andmeid ei kasutata muuks kui Eesti Reformierakonna ja selle poliitikutega seonduva informatsiooni või reklaami edastamiseks.

Cimblar ***	Vaikse- malt	Kanal-2 saade	Omadega sassis	Hing sees olemine	Tants	Eestkoste	Resolut- sioon ...pesa	Aasta	Saiavili	Korterid	... Vegas	Ilta- Sanomat	Üleriie	Köögi- masin	Dia- meeter
Valvsad; terased															
Puru- rumal							Tattnokk Kirjand.rühmi- tus 1921-22								Terviku osa
Endine Eesti Loto juht (4 t)												Kirjanik Puutöö- riistad			
Ajaleht				Vismut Kahe- võistleja			Vee olek Kommunist- lik poliitik (1898-1967)			Santa Barbara Täielikud			Ühing Laululind		
Egoist- lik sõna			Minister Situat- sioon						Küla Saa- remaal Titaan				Maakond Prolekirjanik Vene NHL-täht		
Neid seal Mosaik- pilt						Mongoli väejuht (4 tähte) Sedamoodi									Varssavi jalga- klubi
Kottpime seisund															
Pontoon				Balhaši järve voolav jõgi Vehklemis- relv					Moesolev Koht Jõge- vamaal Lahti			Saksa telekanal Vene motoroller			
Lühike must pintsak (4 tähte)															
Sarnased tähed		Vana sepa perek.nimi ...-kumba					Anti-Virus Vana sepa eesnimi			Ajutine Push Up			Ärigrupp Saar Soome lahes		
				Konstant ... Baltica			Tegevus- võimetus Isikukood								
Laager	1507. (5 tähte) Höbe														
Aabitsa algus			Vald Ida-Virus Sol							Eesti Kredi- diagentuur Aar					Metroo
Kosmo- naut 1961.a.								Kunsti- ja kirjandus- vool 20. saj. algul							